

LIBROS

Časopis studenata
Informacijskih znanosti
Filozofskog fakulteta u Osijeku

ISSN online 2787-3544
ISSN tisk 2584-6965

9
br.

SADRŽAJ

AKTIVNOSTI	5
DOGAĐANJA	18
USPJEŠNI STUDENTSKI RADOVI	20
ZANIMLJIVOSTI	22
PREPORUČUJEMO	24
STUDENTSKI VODIČ	26
KAMO POSLIJE STUDIJA	28
AKTIVIRAJ SE	30
PREDSTAVLJAMO	34
POSTERI	35

O LIBROSU

Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“ već 16 godina promiče i potiče interes i djelovanje studenata informacijskih znanosti. Svaka godina studiranja obilježena je događajima u kojima sudjeluju studenti informacijskih znanosti, ponajviše putovanjima i sudjelovanjem na raznim aktivnostima. Ove godine s ponosom možemo reći da je svijet došao k nama. Bili smo domaćini Bobcatss 2019 konferencije, koja okuplja studente, znanstvenike i stručnjake iz svakog kutka svijeta te InfoDASKA-e koja je također održana na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Pohvalno je da su obje konferencije organizirali studenti informacijskih znanosti i za to dobili nagradu. Obje konferencije donijele su pregršt iskustva svim studentima. Ne smijemo izostaviti ESSEIS (European Summer School on Information Science), koja je također održana na našem Fakultetu, a koja je okupila studente i predavače iz Turske, Italije, Španjolske, Rusije i Bosne i Hercegovine. Ne smijemo zaboraviti ni sudjelovanje studenata u programu Erasmus +, ESN i projektu Work and Travel, čija iskustva možete pročitati u ovome broju. Također, s velikim ponosom govorimo o volontiranju i sudjelovanju naših studenata na domaćim konferencijama poput Digitalab-a, Shift Split-a, WebCamp-a i KulenDayz-a. Naravno, ne smijemo zaboraviti naše drage bivše studente koji su svoje dane učenja zamijenili radom. Sudjelovanje je u Klubu besplatno i s velikim iščekivanjem primamo studente koji su voljni sudjelovati u raznim aktivnostima i k tome ponešto naučiti i upoznati ljude iz svakog kutka svijeta. Do tada, uživajte u čitanju ovih stranica!

Dora Tatar

IMPRESSUM

IZDAVAČ:
Filozofski fakultet Osijek
Klub studenata informacijskih
znanosti

LIBROS
Lorenza Jägera 9
31000 Osijek
libros@ffos.hr

GLAVNI UREDNIK:
Dora Tatar

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Dora Tatar

NOVINARI:
Ena Maurus
Dora Tatar
Barbara Korman
Hana Lelas

STRUČNI SURADNICI:
izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Mirna Gilman Ranogajec
doc. dr. sc. Josipa Selthofer

LEKTURA:
prof. dr. sc. Branimir Belaj

IMPRESSUM

SUDJELOVANJE STUDENATA NA BROJNIM DOGAĐANJIMA

Studenti informacijskih znanosti ne provode sve vrijeme samo na predavanjima već ulažu trud i rad u izvannastavne aktivnosti poput sudjelovanja na raznim događajima različitih interesa. Znanstveno polje informacijskih znanosti toliko je opsežno da se svatko može pronaći u njemu i sudjelovani u nečemu što ga zanima. U rubrici Aktivnosti možete vidjeti neka od najvažnijih događanja na kojima su sudjelovali naši studenti protekle akademske godine.

STRUČNO PUTOVANJE U FRANKFURT: SAJAM KNJIGA 2018.

Dana 9. listopada 2018. godine studenti 2. godine Dvopredmetnog diplomskog studija nakladništva Odsjeka za informacijske znanosti u pratnji asistentice Mirne Gilman Ranogajec posjetili su sajam knjiga u Frankfurtu. Zgrada u kojoj se održava sajam projektirana je u prepoznatljivom obliku olovke. Sajam obuhvaća šest paviljona, svaki na nekoliko etaža. U paviljonom je moguće posjetiti štandove većine svjetskih velikih i malih nakladnika. Sajam je vrvo obiljem dječje literature, posebno slikovnicama i kratkim pričama, oslikanim jednostavnim prikazima likova ili motiva iz priče. Dalje se ističu pop-art-knjige, zatim publikacije o zdravoj prehrani te vođenju zdravog života, duhovna i self-help-literatura, razni prozni žanrovi i slično. Studenti su također poslušali i nekoliko kratkih izlagača koji su predstavljali nove tehnologije i drugačije koncepte knjige i moderne tehnologije te su prisustvovali promociji romana „Kafkin prijatelj“ autora Mire Gavrana. Studenti su tijekom posjeta vidjeli razne nove tehnologije i modele poslovanja, raznolikost dizajna, igračaka i drugih interaktivnih sadržaja iz područja knjige i nakladništva. Studenti su osim sajma knjiga posjetili i

Gutenbergov muzej u Mainzu, koji je osnovan početkom 20. stoljeća na inicijativu grupe građana te posvećen Johannesu Gutenbergu. Zbirke u muzeju uključuju opremu za tisak i primjere tiskanih materijala iz mnogih kultura. Dvije izvorne Gutenbergove Biblije jedan su od najvrednijih izložaka. Također, izložene su rekonstrukcije, odnosno prikazi Gutenbergove radijnice, procesa tiskanja i stvaranja fizičke knjige. Muzej daje stvarne primjere europske i izvaneuropske

tehnologije tiskarstva od početaka do suvremenih dana. Svaki posjetitelj može upoznati povijest papira i pisanja, povijest novina i časopisa, ilustriranja knjiga i slično. Posebne zbirke uključuju razne grafike i plakate, fina izdanja i umjetničke knjige.

Antonella Ban

VOLONTERSKA RADIONICA U KLASJU

Dana 28. studenog 2018. godine studenti informatologije i informacijskih znanosti (Tomislava Žilić, Antonela Čepčar i Ivana Sliško) te studenti medicine (Marija Batrnek, Antonela Šarić, Mia Sušac, Ivana Agatić te Ivana Szegi (medicinska sestra) zajedno su organizirali još jednu kreativnu radionicu s djecom iz Dječjeg doma Klasje. Još jedna u nizu radionica okupila je zainteresirane studente na zajedničko druženje i kreativni rad, a tematika radionice bile su jesenske radosti. Štićenici Doma izrađivali su lišće od hamer-papira i konca, preslikavali pravo lišće na papire te izrađivali šarenu jesensku šumu od glinamola. Još dodatnog veselja nije nedostajalo, za što su se pobrinule naše studentice Sliško i Čepčar veselim pjesmicama (uz pratnju gitara). Djeca su uživala u zajedničkom druženju, a posebice u pjevanju i plesanju, a naučili su i neke nove vještine. I ove ak. godine nastavlja se suradnja s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek (GISKO), koja nam je ustupila veliki broj

slikovnica i djela znanstveno-popularne tematike za stariji uzrast. Djeca će se tako na svakoj (tematskoj) radionici susretati s knjigama i slikovnicama, pa će se na taj način razvijati afinitet i ljubav prema knjigama i čitanju. Suradnja između Odsjeka i Dječjeg doma Klasje traje već nekoliko godina, a tradicionalne radionice nastavlja-

ju se u punom jeku – već sljedeći mjesec kreće božićna radionica i pregršt novih ideja i iskustava. Svi zainteresirani studenti mogu se priključiti Facebook-grupi „Volontiranje u Klasju – MEFOS I FFOS“ i sudjelovati u organiziranju radionica (grupa je javna).

Antonela Čepčar

BOŽIĆNA RADIONICA U DJEČJEM DOMU KLASJE

U srijedu 19. prosinca 2018. godine održana je još jedna u nizu tradicionalnih božićnih radionica koje Odsjek za informacijske znanosti provodi u suradnji s Medicinskim fakultetom. Na radionici su sudjelovale studentice 3. godine Preddiplomskog studija informatologije (Tomislava Žilić, Maja Šimenić, Adriana Hibik, Eva Stojić, Mihaela Kolić i Valentina Dežić), studentice 1. godine Diplomskog studija informacijskih tehnologija i informatologije (Ivana Sliško i Antonela Čepčar) te studenti Medicinskog fakulteta Osijek (Galić, Batrnek, Bandov, Agatić, Galić i Sušac). Radionica je trajala sat vremena (od 17 do 18 sati), a djeca su zajedno sa studentima izrađivali božićne kuglice od mekanog papira te ih ukrašavali raznobojnim perlicama koje su kasnije lijepili na 3D-božićno drvce. Nije nedostajalo ni smijeha ni pjesme, za što su se ponovno pobrinule naše gitaristice, studentice Sliško i Čepčar. Radionice s raznovrsnim tematikama nastavljaju se održavati jednom mjesечно tijekom cijele akademске godine.

Antonela Čepčar

DONACIJE ZA DJEĆJI DOM KLASJE

U predvorju Filozofskog fakulteta početkom prosinca postavljena je kutija za donacije Dječjem domu Klasje. Donacije su se mogle donositi za vrijeme radnog vremena Fakulteta, a svi zainteresirani mogli su donijeti školski pribor, slatkiše, igračke, društvene igre i sl. Odsjek za informacijske znanosti akciju prikupljanja donacija provodi već drugu godinu zaredom, a pokazalo se kako se sa svakom godinom interes profesora, studenata i gra-

dana povećava. Akciju je prošlog Božića pokrenula izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković, a donacije su se ove godine mogle donositi do srijede 19. 12. 2018. godine u 16 sati, nakon čega su pokloni podijeljeni mališanima u Klasju. Vesela i nasmijana dječja lica dočekala su naše studentice 3. godine Preddiplomskog studija informatologije (Tomislava Žilić, Maja Šimenić, Adriana Hibik, Eva Stojić, Mihaela Kolić i Valentina Dežić) te

studentice 1. godine Diplomskog studija informacijskih tehnologija i informatologije (Ivana Sliško i Antonela Čepčar), koje su im uručile poklone. Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“ te Odsjek za informacijske znanosti još jednom zahvaljuje svim ljudima dobre volje koji su svojim donacijama uljepšali Božić onima kojima je to najpotrebnejše!

Antonela Čepčar

QAVA OSIJEK

QAva je zamišljena kao neformalno upoznavanje i druženje svih koji se bave testiranjem u bilo kojem obliku, ali i onih koji se testiranjem žele ili počinju baviti. Prva QAva održana je u prosincu 2018. godine. Na prvoj i drugoj QAvi govorilo se i raspravljaljao općenito o Quality Assurance, a treća, četvrta i do sada održana peta QAva bile su tematske kave. Treća QAva bila je prva tematska kava na kojoj se raspravljaljalo o nekim mitovima i „buzzwordovima“ u QAvi. Prve tri QAve održane su u kafiću Uzdravlje. Četvrta po redu QAva održala se u loungeu tvrtke Five pod temom API Testing & Monitoring. Na početku se raspravljaljalo o osnovama API-testiranja, osiguranju kvalitete i kontinuiranom praćenju rada aplikacije, a moglo se vidjeti i kako to sve izgleda u praksi. Posljednja za sada, peta QAva, također je održana u loungeu tvrtke Five. Naglasak je bio na automatizaciji u konzoli. Naziv predavanja bio je „You can't just go and automate tests in Bash - Hold my beer!“ Na kraju predavanja došlo je do pratne rasprave koja se tiče auto-

matizacije testiranja u Bashu i pokušalo se zaključiti što sve jedan testing framework mora imati. Studentice Ana Boras i Rea Čevapović posjećuju QAve i uživaju u učenju novih stvari i sklapanju novih poznanstava. Svaka QAva održava se u ugodnom okruženju (uz grickalice, sokove i ostalo) jednom mjesечно i svi se zainteresirani slobodno mogu pridružiti. Što se tiče tema o kojima će se pričati na kavama, one se biraju u dogovoru sa zainteresiranim sudionicima koji žele nešto podijeliti s ostalima ili prema određenim interesima. Nakon predavanja uvijek slijedi ugodno druženje s ostatkom ekipe.

Ana Boras

POSJET NACIONALNOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI, HRVATSKOM DRŽAVNOM ARHIVU I SREDIŠNjem LABORATORIJU ZA KONZERVACIJU I RESTAURA- CIJU HDA U ZAGREBU

U petak 11. siječnja 2019. godine studenti 2. godine Preddiplomskog studija informatologije te studenti 1. godine Diplomskog studija informatologije, informacijskih tehnologija i nakladništva zajedno s profesorima Damirom Hasenayem, Darkom Lacovićem i Ines Horvat posjetili su Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, Hrvatski državni arhiv te Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju u Zagrebu. Posjet je organiziran u sklopu terenske nastave, a studenti i profesori imali su priliku posjetiti većinu odjela u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (Zbirka rukopisnih i starih

knjiga, Odjel zaštite, Zbirka građe posebne vrste, Zbirka muzikalija i audiomaterijala te Kartografska i grafička zbirka). Studenti 2. godine imali su prilike poslušati predavanje dr. sc. Ane Vukadin o novom kataložnom pravilniku. Važan dio terenske nastave bio je i posjet Hrvatskom državnom arhivu koji je osnovan 1909. godine. Profesori i studenti na početku su se posjetila upoznali s raskošnim interijerom koji je 1911. godine uredio arhitekt Rudolf Lubinski za vrijeme bana Nikole Tomašića. Nakon razgledavanja Hrvatskog državnog arhiva uputili su se u Središnji laboratorij za konzer-

vaciju i restauraciju, gdje su se upoznali s raznim procesima zaštite, konzervacije te restauracije knjiga te visokosofisticiranim procesima koji knjige vraćaju u život. Terenska se nastava pokazala kao uspješna praksa koja je studentima omogućila izravno upoznavanje s gradivom koje su slušali na predavanjima kao i povezivanje s mogućom profesijom u budućnosti, čime su svakako obogatili svoje znanje i postojeće vještine.

Antonela Čepčar

BOBCATSSS 2019

Bobcatsss je međunarodna studentska konferencija koju organiziraju studenti te se svake godine održava u drugoj zemlji. Konferencija se organizira pod pokroviteljstvom EUCLID-a (Europske udruge za knjižnično informacijsko obrazovanje i istraživanja), a organiziraju je studenti iz područja informacijske i komunikacijske znanosti različitih sveučilišta. 2019. godine Filozofski fakultet Osijek i Odsjek za informacijske znanosti bili su domaćini Konferencije, a organizirali su ju studenti 5. godine Odjeksa. Konferencija se održavala od 22. siječnja do 24. siječnja 2019. godine na Građevinskom fakultetu u Osijeku, a ugostila je studente i

predavače iz Poljske, Švedske, Turke, SAD-a, Francuske, Mađarske, Danske, Kine, Japana, Italije i Hrvatske. Glavne teme konferencije bile su društvena uloga informacijskih ustanova, inovativne tehnologije i informacijski stručnjaci i discipline. Studenti informacijskih znanosti, članovi kluba „Libros“, sami su osmislili vizualni identitet Konferencije, mrežnu stranicu, sudjelovali u izradi programa i svih vrsta neformalnog druženja za sve sudionike. Sudionici su imali priliku slušati predavanja, ali i malo se odmoriti i uživati u snježnom Osijeku (pod snježnim Osijekom mjesecima mećavu). Svoje slobodno vrijeme mogli su provesti u obilasku

Osijeka, posjetu muzejima ili pak pub-kvizu ili zabavom u klubu Exit. Takve konferencije važne su jer okupljaju ljudi iz cijelog svijeta i globalno selo centriraju na jedno mjesto koje postaje centar druženja. Nova poznanstva i suradnje mogu donijeti nova znanja i iskustva, pogotovo u polju informacijskih znanosti koje se neprestano mijenjaju s tehnologijom i pojmom novih poslova. Važno je poticati studente na sudjelovanje i rad jer time stječu iskustvo koje će im biti potrebno za budući rad i posovanje.

Dora Tatar

NOĆ MUZEJA 2019.

U petak 1. veljače 2019. godine Muzej likovnih umjetnosti u Osijeku sudjelovao je u manifestaciji Noć muzeja s temom „Muzeji: inovacije i digitalna budućnost“. U organizaciji i realizaciji događaja sudjelovale su studentice Mihaela Kolić, Tomislava Konjevod i Ena Maurus. Volonteri su bili podijeljeni u nekoliko skupina kao što su doček gostiju, čuvari u prostoru, radionice za djecu, kviz i nagradna igra, fotografiranje te podjela vina na završnom koncertu studenata Akademije za umjetnost i kulturu. Muzej je nudio zanimljive sadržaje, pa su tako posjetitelji mogli isprobati VR-tehnologiju ili

očitati svoje emocije putem aplikacije. Organizacija samog događaja trajala je oko mjesec dana, gdje su volonteri u suradnji s muzejskim osobljem na sastancima

izrađivali promotivne materijale te osmišljavali zanimljive sadržaje za posjetitelje.

Mihuela Kolić i Ena Maurus

BUG FUTURE SHOW 2019

Bug Future Show najveći je i najzabavniji tehnološki šou u regiji, koji se održao 7. veljače 2019. godine u kinu Europa u Zagrebu. Šou organizira poznati informatički časopis BUG. Namijenjen je svim Bugovim čitateljima, ljubiteljima tehnologije i društvenih mreža te ostalima koji uspiju doći do pozivnice. Glavna je tema bila „A Different Humanity“, pa su posjetitelji mogli poslušati predavanja, panel-rasprave i live intervjuje o trendovima, uređajima i tehnologijama budućnosti koje će promjeniti čovječanstvo na dobar i/ili na loš način. Jedno je od predavanja bilo „Ostati ili otici – developerska dilema u eri migracija“, na kojem se raspravljalo koje su prednosti i nedostaci kada se osoba zaposli u domaćoj IT-tvrkti ili u stranoj zemlji te „Što će meni uopće 5G, IoT, AI ,VR, AR i blockchain?“, na kojem se govorilo

o 5G-tehnologiji, umjetnoj inteligenciji i robotima, a na poneka je pitanja odgovarala i robotica Pepper. Također su i videoigre bile dio ovogodišnjeg BFS-a, pa su predstavili prvu hrvatsku igru na svijetu s „pametnim tenkovima“ koja se igra s pravim tenkovima u pravom svijetu, a zove se Iron

Bull. Nastupio je i osječki startup Orqa, koji je prenio svoja iskustva i doživljaje s najvećeg svjetskog sajma novih tehnologija u Las Vegasu. Predavanja su zaista bila raznolika i zanimljiva.

Ena Maurus

PREDAVANJE U SKLOPU KAMPANJE „I JA ŽELIM ČITATI”

U sklopu nacionalne kampanje za osobe s teškoćama u čitanju i disleksijom pod nazivom „I ja želim čitati“ kolegice s prve godine diplomskog studija Katarina Đurđević i Tea Bizik u četvrtak, 4. travnja 2019. godine prvi su put predstavile svoju prezentaciju prvoj godini Preddiplomskog studija informatologije. Osim dinamične prezentacije studenti su sudjelovali u raspravi i rješavanju zadatka za prikupljanje podataka za usporedbu čitanja kod osoba sa i bez poteškoća u čitanju i učenju. Cilj je te kampanje informirati i educirati javnost te ju učiniti osjetljivom za problematiku osoba s teškoćama u čitanju i disleksijom.

Tea Bizik

MARATON KARIJERA

Kao studenti društvenih znanosti često smo stigmatizirani i ograničeni po pitanju zapošljavanja u informatičkim ustanovama. Zbog toga je predavanje bivšeg studenata Antuna Matanovića, koji je u četvrtak 11. travnja 2019. godine na Filozofском fakultetu u Osijeku održao predavanje "Od studenta društvenih znanosti do posla u IT-u", u kojem je govorio o svom putu do željenog posla, bilo vrlo potičajno za sve studente koji se vide u IT-sektoru. Od samih studentskih početaka negodovanja zbog upisivanja studija, pronalaženja zanimljivog dijela u informacijskim znanostima pa do interesa u stvaranju aplikacija, priča je zainteresirala studente Odsjeka.

Dora Tatar

STUDENTSKA KONFERENCIJA INFODASKA 2019

Dana 10. i 11. svibnja 2019. na Filozofskom fakultetu u Osijeku održana je tradicionalna 11. po redu, studentska konferencija InfoDASKA. InfoDASKA je konferencija studenata informacijskih znanosti koja je započela 2008. godine pod nazivom Dani mladih knjižničara. Od svojih početaka Konferencija se održavala svake godine, naizmjenično u Zadru, Osijeku i Zagrebu, a prošle godine među domaćine se upisao i Mostar. Ove godine studenti Odsjeka za informacijske znanosti i članovi Kluba studenata informacijskih znanosti „Libros“ ponovno su ugostili kolege iz Zagreba i Zadra te kolege iz Mostara. U 2 dana na našem je Fakultetu 45 studenika imalo priliku poslušati zanimljiva izlaganja vezana uz glavnu temu ovogodišnje InfoDASKA-e: Informacijska tehnologija kao pokretač promjena. Glavna tema imala je dvije podteme: Uloga informacijskih ustanova u procesu promjena i Odnos informacijskih stručnjaka prema tehnologijama. Prvi dan Konferencije započeo je uvodnom riječi prof. dr. sc. Sanjice Faletar Tanacković i gostujućim predavanjem Feđe Ivanšića, koji je sudionike uputio u problematiku blockchaina, izazove vođenja tvrtke te važnost informacijskih tehnologija u vremenu kada informacija postaje jedan od temeljnih kapitala. Nakon kratke stanke za okrepnu počela su izlaganja studenata. U prvom bloku izlaganja Matea Vukadin i Iva Čepo iz Mostara dale su uvid u informacijske ustanove kao posrednike između tehnologije i korisnika, a Ella Crnić i Tonči Lučić iz Zagreba objasnili su važnost stvaranja i korištenja mobilnih aplikacija unutar informacijskih ustanova. Blok su zatvorile Antonela Čepčar, Valentina Dežić i Ivana Sliško

s našeg Odsjeka s temom Utjecaj informacijskih tehnologija na percepciju sigurnosti i privatnosti kod studenata iz područja humanističkih, društvenih i tehničkih znanosti. Drugi blok otvorila je Hana Josić iz Zagreba svojim izlaganjem o izazovima očuvanja digitalnih informacija, a nakon nje je Ivana Svalina podijelila iskustva studenata koji rade na repozitoriju našeg Fakulteta. Blok je završio izlaganjem Mie Salopek i Tine Zukrak iz Zadra o organizaciji vremena pomoću mobilnih aplikacija. Prvi dan zaključen je radionicom Cvjetinom Vidakovića o korisničkom iskustvu online aplikacija za populaciju stariju od 60 godina. Nakon prvog dana ispunjenog zanimljivim izlaganjima svi sudionici mogli su se opustiti i družiti na pub-kvizu i službenom partyju u Night baru Cadillac. Drugi dan Konferencije započeo je radionicom Marije Buhin i Ivone Grgić iz Osijeka o dizajniranju aktivnosti i usluga pomoću tehnologije. Nakon njih Marijan Martinović i

Ivana Skočibušić iz Zadra prikazali su važnost uvođenja IT-a u informacijske znanosti, a Ante Bagarić i Ivan Puljić iz Mostara govorili su o odnosu informacijskih stručnjaka prema tehnologijama. Nakon pauze za ručak Tomislava Žilić dala je uvid u multikulturalni aspekt promjene u hrvatskim knjižnicama, a nakon nje je Marina Podhonjak iz Zagreba izložila važnost topoteka te kako na taj način „lokalna baština priča priču“. U zadnjem bloku izlaganja Barbara Strenja i Dajana Zrnić usporedile su sveučilišne knjižnice u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj u odnosu na tehnološki potpomognute usluge, a Danijela Šarić i Marija Žilić zatvorile su izlagački dio Konferencije s temom Implementacija informacijskih tehnologija na studijima knjižničarstva u Republici Hrvatskoj. Nakon svih izlaganja uslijedilo je svečano zatvaranje konferencije i najava iduće InfoDASKA-e, koja će se održati u Zagrebu. Također, bila su podijeljena i priznanja za sudjelovanje

i volontiranje te nagrada za najbolje izlaganje, koja je pripala Marini Podhonjak za izvrsno i zanimljivo izlaganje na temu Topoteka – lokalna baština priča priču. Ovogodišnju InfoDASKA-u obilježila su izvrsna izlaganja, ugodna i prija-

teljska atmosfera među svim sudionicima te pregršt dobrih savjeta i razmijenjenih iskustava. Organizacija same Konferencije prošla je besprijekorno uz pomoć našeg Fakulteta, Kluba „Libros“ i sponzora (Karolina, Ožujsko, Flixbus, Mara-

ska, Koestilin i Kandit), bez kojih bilo gotovo nemoguće još jednom pružiti odlično iskustvo koje je jedno od najvažnijih obilježja InfoDASKA-e od njezinih početaka.

Ivana Palko i Lana Horvatić

„I JA ŽELIM ČITATI“

Dana 24. svibnja 2019. godine Filozofski fakultet Osijek sudjelovao je u nacionalnoj kampanji za osobe s teškoćama u čitanju i disleksije „I ja želim čitati“. U sklopu kampanje održana je tradicionalna biciklijada na relaciji Osijek-Čepin. Sudionici biciklijade bili su studenti, profesori i knjižničari, koji su posjetili Centar za kulturu i Knjižnicu Čepin. Dio studenata čitao je knjige djeci nižih razreda osnovne škole, a dio je s njima igrao društvene igre. Nakon toga su studenti obišli nedavno renoviranu Knjižnicu kako bi se upoznali s građom i novom opremom kao što je ABC Maestro program koji služi za čitanje, pisanje i tipkanje. Program je namijenjen osobama s poteškoćama s pažnjom i koncentracijom te osobama s disleksijom i disgrafijom.

Uz to su nabavili i informatičku opremu za slijepe i slabovidne osobe. Nakon ugodnog i edukativnog druženja slijedio je povratak kući.

Ena Maurus

SHIFT KONFERENCIJA 2019

Studenti informatologije i informacijskih tehnologija (Katarina Baričević, Tomislava Konjevod, Antonela Čepčar i Miron Hnatko) posjetili su Shift konferenciju, koja se obilježila po osmi put u Splitu. Ove godine održana je od 30. do 31. svibnja 2019. u Radisson Blu hotelu. Shift konferencija najveće je regionalno okupljanje developera koje obrađuje najaktualnije IT-trendove, predstavlja uzbudljiva tehnološka rješenja te na jednom mjestu okuplja IT-stručnjake i mlade entuzijaste iz svih dijelova

svijeta. Povezuje iskusne programe i omogućuje razvoj iskustava i znanja, što je odlična prilika za studente IT-a. Dolaze govornici iz vodećih svjetskih IT-tvrtki poput Googlea, Minecrafta, New York Timesa, Xboxa, Amazona itd. Održana su brojna zanimljiva predavanja s 25 različitih govornika, a predavanja su trajala 30 minuta. U prvom danu Konferencije posebno se istaknula panel-diskusija Ivana Kneževića, Kalyana Dikshita, DeVaris Browna i Ivana Brezaka Brkana, u kojoj su gosti govorili o važnosti

dijeljenja sadržaja u rastućim IT-tvrtkama poput Googlea ili LinkedIna, koje utječu na promjene u današnjicima i u IT-svijetu općenito te kako naučiti programirati i koliko je važno da se ustraje u onome što nas zanima. Predavači su dali zanimljive savjete o tome kako uspjeti u poslu. Nakon njih predavao je Willian Martins, fronted developer u e-Bayu na temu „Iterables, you and me“, a govorio je o JS-u i iteriranju u Javascriptu - prikazani su razni dijelovi koda i opisan je način na koji se skup podataka može ite-

rirati. Iduće zanimljivo predavanje bilo je predavanje Tiffany Tse, Developer Advocacy Leada u Shopifyju. Predavačica je govorila o računu na GitHubu, koji ima više od 3000 repozitorija s kodovima. Osim toga predavačica je spomenula usluge koje Shopify nudi svojim korisnicima, način na koji definiraju usluge te kako ih formiraju i oblikuju za korištenje. Drugi dan započeo je zanimljivim predavanjima među kojima je i Tobias Ahlin, experience design direktor u Minecraftu. Tobias je govorio o Flexboxu i kolumnama, tj. govorio je o Masonry Flexboxu navodeći: „Flexbox behaves like a cat - if it fits, it sits!“ Sljedeće je predavanje održao Kai Arno, direktor i CEO MariaDB-a, a govorio je o finskoj MariaDB Foundationu, a na početku je sve uzvanike pozdravio kratkim govorom na hrvatskom jeziku, što je bilo divno čuti i vrlo simpatično! U svojem predavanju govorio je o povijesti MariaDB-a, kako je nastala, o statistici insta-

iranja MySQL-a i MarieDB na Debianu, kako su se MariaDB i MySQL mijenjali tijekom godina. Također, govorio je i o novijem razdoblju MariaDB-a od 2010-ih pa do danas, kada se razvila u globalnu korporaciju. Osim navedenih govornika Konferenciju su obilježili i brojni drugi predavači

s jednako zanimljivim temama. Konferencija je završila svečanom ceremonijom i podjelom nagrada te odlaskom na after party.

Tomislava Konjevod i
Antonela Čepčar

IFLA CPDWL SATELLITE MEETING 2019

IFLA-in stručni skup posvećen kontinuiranom stručnom usavršavanju i učenju na radnom mjestu (CPDWL - Continuing Professional Development and Workplace Learning) održan je 20. i 21. kolovoza 2019. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Taj je skup bio prilika za susret knjižničara i informacijskih stručnjaka koji su na ovogodišnjem satelitskom sastanku raspravljali o promjenama koje donosi digitalna transformacija za „informacijska društva“. Taj satelitski sastanak rezultat je suradnje IFLA-e s Hrvatskim knjižničarskim društvom (HKD), što je omogućilo raspravu i razmjenu ideja o utjecaju digitalnog svijeta na naše sadašnje i buduće informacijske i komunikacije vještine. Na sku-

pu je prisustvovalo četrdesetak predavača i oko dvjesto sudionika, a pojedina su predavanja bila iznimno dobro primljena. Nakon uvodnih pozdrava Philip Schreur (Stanford University, SAD) održao je predavanje o pametnim društvima i sporim knjižnicama odnosno knjižnicama koje trebaju napredovati u svojim zajednicama te je naveo kako su upravo knjižničari pokretači tih promjena. Potom je Mario Hibert (Sveučilište u Sarajevu, Bosna i Hercegovina) govorio o ekologiji pametnog nestrukturiranja, tj. o alternativama u knjižničarskoj zajednici. Skup je zatvorila Tatjana Aparac-Jelušić, koja je naglasila da knjižničarske i informacijske škole i odjeli moraju kontinuirano raditi na poboljšanju svojih programa i pritom

utvrditi osnovne profesionalne vrijednosti na kojima bi se trebale graditi nove vještine i kompetencije budućih stručnjaka. Na konferenciji su kao volonteri sudjelovali Jure Žilić (student Diplomskog studija informatologije i informacijskih tehnologija na Filozofskom fakultetu Osijek) i Tomislava Žilić (studentica Preddiplomskog studija informatologije na Filozofskom fakultetu Osijek). Tijekom tog satelitskog sastanka imali smo mogućnost poslušati i nekoliko zanimljivih predavanja i radionica. Predavanje kojem smo prisustvovali i koje je ostavilo najviše dojma na nas jest predavanje Ulrike Lang (Hamburg State and University Library, Njemačka) pod nazivom „Challenging Presentation Needed?“. Mislim da je

to predavanje nama kao studentima bilo najkorisnije jer smo naučili kako pravilno prezentirati. Od izgleda prezentacije, sadržaja pa sve do izgleda predavača samo su neki od segmenata o kojima je Ulrike Lang pričala. Uspjeli smo se zabaviti, naučiti nešto novo i ostvarili kontakte koji će nam zasigurno pomoći u budućnosti.

Tomislava Žilić

EUROPEAN SUMMER SCHOOL ON INFORMATION SCIENCE 2019

Ove godine Odsjek informacijskih znanosti bio je domaćin Europske ljetne škole informacijskih znanosti te je okupio studente iz Rusije, Turske, Bosne i Hercegovine, Italije, Španjolske i Hrvatske. Studenti su u periodu od 2. do 6. rujna 2019. godine imali priliku slušati predavanja i radionice domaćih i stranih predavača. Teme su varijante od pretraživanja kataloga, vizualizacije podataka, programiranja, semantičkog weba do internetske sigurnosti. Osim profesora predavača predavanje su održali i Luka Horvat i Mihael Tomić, koji su zainteresirali studente temama iz IT-područja. Predavanja se svake godine održavaju u drugoj državi, a studenti za svoj rad dobivaju dodatna dva ECTS-a. Prijaviti se mogu svi studenti preddiplomskog studija, no ne od-

bijaju se studenti s diplomskog i doktorskog ako su željni znanja. Osim toga gostujući predavači i studenti imali su priliku uživati u ljepotama Osijeka i okolice kao i u ukusima domaće hrane. Organizirane su svakodnevne aktivnosti za studente i profesore, koje su uključivale obilazak Osijeka, posjet Muzeju Vučedolske

kulture, Muzeju Slavonije Osijek, Muzeju morskog svijeta, Kopačkom ritu i gala večeri koja je bila središnjica tjedna. Naravno, nije sve bilo formalno, pa su studenti imali priliku uživati i u Osječkim danima piva i mjestima gdje svi provode slobodne sate.

Dora Tatar

KULENDAYZ 2019.

KulenDayz, najveća regionalna IT-konferencija, održana je od 6. do 8. rujna 2019. u prostorima Rektorata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i u osječkom Kazmatu. Održana je 11. put. Konferenciju su organizirali MsCommunity, Osijek Software City, Project Management Institute Hrvatska, Poduzetnički Inkubator BIOS, Sveučilište J. J. Strossmayera i Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku. Cilj je Konferencije okupljanje IT-stručnjaka iz Hrvatske i šire te dijeljenje iskustava i znanja iz područja IT-a u opuštenoj i ugodnoj atmosferi. Na predavanjima i radionicama bile su pokrivene teme iz područja razvoja aplikacija, cloud-tehnologije, developmenta, baza podataka, dizajna, projektnog menadžmenta, naprednog IT-a i razvoja igara. U sklopu Konferencije održana je i konferencija za djecu KulenDayz Kidz. Na Konferenciji su kao i

prethodnih godina sudjelovali i naši studenti zajedno s profesorom Tomislavom Jakopcem. Imali su priliku naučiti nešto novo, razmijeniti iskustva te čak dobiti ideju u kojem se području IT-a jednog dana vide te kamo da se

tijekom studija usmjere. KulenDayz je konferencija koja je od velike važnosti za osječku IT-scenu te se nadamo da će se nastaviti održavati još dugi niz godina.

Marijana Đurđević

ASIRF 2019

Studentice Katarina Đurđević i Anamarija Eskerić sudjelovale su na Autumn School for Informational Retrieval and Foraging 2019 (ASIRF 2019) od 22. do 27. rujna 2019. godine u Trieru, Njemačka. Kako bi mogle sudjelovati, studentice su se prijavile na stipendiju za ASIRF 2019 koju je nudila organizacija The German Academic Exchange Service (DAAD) i ACM SIGIR. Osim toga bilo je potrebno poslati životopis i motivacijsko pismo te platiti participaciju od 50 eura koju im je financirao Filozofski fakultet Osijek. Putne troškove studentice su unaprijed same financirale, no po povratku kući ti su im troškovi refundirani.

Mjesto održavanja ASIRF-a bilo je Schloss Dagstuhl, Informatički centar Leibnitz. Teme su na predavanjima u sklopu ASIRF-a bile: temelji IR-a, interaktivni IR, evaluacija temeljena na upitima, semantičke anotacije za IR, IR za digitalne humanističke znanosti, vrednovanje IR-a, duboko učenje za IR, IR-sustavi. Predavanja su se održavala

svaki dan od 08:30 do 21:00, ali u to vrijeme bili su uključeni i doručak, ručak i večera te dvije pauze za kavu. Bilo je 20 studenata koji su sudjelovali na ASIRF-u, a dolazili su iz raznih zemalja: Njemačke, Kine, Finske, Indije, Hrvatske. U srijedu 25. rujna studenti su otišli na gotovo cijelodnevni izlet u Trier, najstariji njemački grad. Izlet je obu-

hvaćao obilazak grada i njegovih znamenitosti, gdje su studenti mogli saznati puno o prošlosti grada, posjet vinariji, uključujući i kušanje vina te naposljetku večeru.

Katarina Đurđević
Anamarija Eskerić

16. OKRUGLI STOL ZA KNJIŽNIČNE USLUGE ZA OSOBE S INVALIDITETOM I OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA

Dana 27. rujna 2019. godine održan je 16. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama u Knjižnici grada Zagreba. Tema okruglog stola bila je „Knjižnice u zatvorskim ustanovama kao partneri u rehabilitaciji i obrazovno-kulturnom životu zatvorenika“. Bilo je desetak predavanja podijeljenih u dva dijela te su nakon svakog izlaganja slijedile rasprave. Studentice Lucija Pintek i Ena Maurus volontirale su na okruglom stolu, gdje su pomagale oko registracije i prijave izlagača i sudionika te pratile svako predavanje kako bi bilo u odgovarajućem vremenskom rasponu. Profesorica Sanjica Faletar Tanacković otvorila je okrugli stol izlaganjem pod nazivom „Stanje knjižničnih zbirki u hrvatskim kaznionicama, zatvorima i odgojnim zavodima u 2019. godini“ zajedno s knjižničarskom savjetnicom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Dunjom Marijom Gabriel. U izlaganju su predstavile rezultate provedenog istraživanja i njihovu usporedbu s aktualnim međunarodnim IFLA-inim Smjernicama za zatvorske knjižnice, prema kojima su dobro organizirane zatvorske knjižnice ključne u provedbi rehabilitacije, obrazovanja i resocjalizacije zatvorenika. Nakon njih slijedila su dva gosta predavača iz

Norveške i Njemačke. Prvi je izlagao knjižničarski savjetnik u norveškoj Nacionalnoj knjižnici Erlend Ra, koji nam je govorio o organizaciji norveških zatvorskih knjižnica koje finansira država. Također se osvrnuo i na problem nedostatka pružanja internetskih usluga unutar zatvora iz sigurnosnih razloga, ukazujući i na moguća rješenja toga problema u budućnosti. Dru-

gi gost predavač bio je Gerhard Peschers, knjižničar u kaznenom zatvoru u Münsteru, koji je dobitnik njemačke nagrade „Knjižnica godine“ 2007. godine. Također je predstavio novu UNESCO-ovu publikaciju Books Beyond Bars, koja prikazuje kako čitanje i korištenje zatvorske knjižnice mogu biti transformacijsko i snažno iskustvo s trajnim učinkom. Sljedeće izla-

ganje odnosilo se na program za roditelje zatvorenike i njihovu djecu. Snježana Berak i Ljiljana Sabljak iz Hrvatskog čitateljskog društva te Drago Ivančić, upravitelj Zatvora u Bjelovaru, predstavili su Čitateljski program za zatvorenike/ce i djecu kao inovativan pristup programima čitanja naglas uz elemente biblioterapijskog čitanja s pozitivnim rezultatima. Program se provodi od 2017. godine u zatvoru u Bjelovaru i vrlo je uspješan. Dalje je slijedilo izlaganje Zvonimira Penića, načelnika Sektora tretmana u Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav i probaciju, koji je govorio o pozitivnim učincima čitanja knjiga te uslugama u zatvoru koje potiču čitanje. Nakon toga je Aleksandra Pikić, knjižničarska savjetnica i znanstvena suradnica u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, govorila o položaju zatvorskih knjižnica kao dijelu podsustava specijalnih knjižnica u Republici Hrvatskoj te novom Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Nakon svih izlaganja

slijedila je panel-rasprava, a zatim kratka pauza i osvježenje. Drugi dio programa započinje uz izlaganje knjižničarke Gradske knjižnice Vodice Sanje Radin Mačukat, koja potiče veće uključivanje knjižnica u sustav probacijske službe sa svrhom učinkovitije reintegracije počinitelja kaznenih djela u društvo. Ndalje, Marinko Polović iz Gradske knjižnice

„Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu ispričao nam je o manifestaciji „Noć knjige“, koja se već peti put zaredom organizira u zatvoru u Karlovcu kako bi potaknuli zatvorenike da čitaju. Iza njega slijedi Lorena Nadričić, viša stručna savjetnica za slobodne aktivnosti zatvorenika u zatvoru u Zagrebu, koja nam je prezentirala rezultate provedene ankete sa zatvorenicima i okriviljenicima u zatvoru u Zagrebu. Luiza Bouhabaoua i Paula Zore iz Udruge „Skribonauti“ predstavile su dva programa koja provode u Ženskoj kaznionici u Požegi, a to su Književni klub i Naставi priču. Zatim je slijedilo izlaganje o Knjižnici Vrapče, koju nam je predstavila Dijana Štambak. U izlaganju je govorila o izložbi „Iza rešetaka“, koja je održana od 27. siječnja do 10. ožujka 2016. godine, a bila je posvećena piscima koji su dio života proveli u zatvoru. Izlaganje je privlačilo pažnju slušatelja zbog raznih zanimljivosti o žanrovima koje zatvorenici vole čitati te o piscima koji su bili dio svog života zatvorenici. Mirela Licančić Mundjer, viša stručna sa-

vjetnica za tretman u Kaznionici u Turopolju, predstavila je njihovu knjižnicu te koliko često zatvorenici čitaju i posuđuju knjige. Istaknula je i kako je više zatvorenika starije životne dobi te kako u zatvorskim knjižnicama nedostaje zanimljivih i novijih naslova koji bi se primjerice lakše pronašli u gradskim knjižnicama. Zadnje izlaganje bilo je o otvorenom kaznenom zavodu Valtura i Gradskoj knjižnici i čitaonici u Puli. Nela Načinović iz Gradske knjižnice i čitaonice Pula predstavila nam je suradnju i programe između navedene knjižnice i kaznenog doma te kako to funkcioniра. Program završava uz raspravu i zaključke. Izlaganja su bila zaista zanimljiva, edukativna i korisna. Preporučujemo svima da se uključe u razne izvannastavne aktivnosti i projekte jer uvijek mogu naučiti nešto novo, poboljšati svoje obrazovanje te na kraju i sami donijeti nove ideje koje bi pomogle informacijskim djelatnostima u budućnosti.

Lucija Pintek i Ena Maurus

DIGITALAB.IN 2019

U subotu 27. rujna studentice Danijela Šarić i Mihaela Kolaric kre-nule su put Labina. Imale su priliku posjetiti Gradsku knjižnicu u Labinu, gdje su se održavale radionice Digitalab.in konferencije. Pri dolasku u knjižnicu studentice dobivaju „goodie bagove“, koji su najdraža stvar svim polaznicima konferen-cija. Budući da su se radionice održavale u isto vrijeme, prethodno su izabrale radionicu React Native Crash Course, koju je vodio Mateo Hrastnik (Lead Mobile App Developer u firmi Lloyds Design). Radonica je trajala sedam sati, uz stanku za ručak i nekoliko kraćih stanki. Radonica je bila koncipirana tako da je voditelj radionice vodio uvod-

no predavanje o radionici, a nakon toga krenuo sa samim zadacima tečaja. Zadaci su se izvršavali tako da su se pratili koraci koje je izvršavao voditelj radionice. Na kraju radionice svatko je prikazao ono što je izradio te se vodila rasprava. Nakon radionice održao se after party u Rock Caffeu u Labinu. Time je zaključen prvi dan Konferencije. Buđenjem u 9:00 i nakon ukusnog doručka u hotelu kreće drugi dan Konferencije koja se održala u Sportskom centru Franka Mile-te. U 10:00 započinje otvorenje Konferencije te uvodni govor vo-ditelja Aleksa Curaća Šarića. Na-kon uvodnog govora započinju predavanja. Svako predavanje

trajalo je 30 minuta. Predavači su predstavljali svoj rad u tvrtkama u kojima rade. Sveukupno je bilo devet predavanja, uz nekoliko kraćih stanki te jedne veće stanke za ručak. Studentice su odslušale sva predavanja. Na kraju preda-vanja održala se kraća debata po-duzetnika „Kako od Geeka postati IT stručnjak“. Također, na kraju Konferencije održao se giveaway u kojem su se dijelile nagrade sudionicima principom random.org. Ono što je bitno napomenuti jest da su se organizatori pobrinuli za svoje sudionike. I drugu večer održao se after party Konferencije.

Danijela Šarić

NAGRAĐENI STUDENTI

Naši studenti ponose se izvannastavnim aktivnostima kojima rado upotpunjavaju slobodno vrijeme. Nagrade i priznanja dokaz su marljivosti, truda i rada naših studenata te same volje za radom i una-predjenjem koje će im dati vjetar u leđa za budućnost. Ove godine nagrađeni je student Jure Žilić.

DEKANOVA NAGRADA ZA IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Ulaganjem u vlastiti razvoj stvaramo sliku o vlastitoj budućnosti. Bit studiranja nije samo sjediti na predavanjima i čekati diplomu da padne u krilo već aktivirati se u sva područja koja mogu biti ključna u dalnjem radu. Student Jure Žilić svojim je radom i trudom dokazao da se uz studij može posvetiti i osobnom razvoju i vlastitim interesima. Za svoj rad i aktivnosti dobio je Pohvalu studentima za izvannastavne aktivnosti.

Dora Tatar

„Smatram sve izvannastavne aktivnosti kao dobru priliku gdje mogu stići dodatno znanje i dodatnu točku u svom CV-u. Ponekad bude komplikirano uskladiti nastavu sa svime čime se želiš baviti, ali smatram da se to na kraju isplati. Najveća je nagrada dobiti pohvalu za svoj trud, a još više kada ti ju uruči vodstvo Fakulteta. Presretan sam što se sav trud i rad vidio i priznao. Mogu reći da je moje iskustvo pozitivno i uvjek dobro dođe neki poznanik kojeg si upoznao na nekom skupu ili konferenciji, još bolje ako ju ti organiziraš. Li-jepo je biti primijećen i smatram da će mi to danas-sutra biti veliki plus i otvoriti nove mogućnosti.“

NAGRADA ZA NAJLJEPŠU STUDENTSku FOTOGRAFIJU

Još jedan dokaz da se uz studiranje mogu njegovati interesi jest Marija Milošević, studentica 1. godine Preddiplomskog studija informatologije, koja je dobila prvu nagradu na Natječaju za najljepšu studentsku fotografiju na temu Svjetskog dana voda 2019. Svojim objektivom fotografirala je kadar koji je oduševio žiri i dodijelio joj prvo mjesto.

Dora Tatar

IZDVOJENI RADOVI

U ovoj rubrici donosimo Vam sažetke nekih od najboljih studentskih (završnih i diplomskih) radova. Sadržajno su vrlo raznoliki, pa i to ukazuje na širinu znanja i kompetencija koje stječemo na studiju. Nadamo se da će Vas inspirirati i pokazati Vam kako se vještina pisanja radova koju učimo kroz pisanje seminarskih radova može uspješno savladati!

Studentica Eva Stojić napisala je završni rad na temu „Analiza digitalnih knjižnica notnih zapisa i baza podataka u glazbenoj industriji“ uz

Sažetak

Digitalne knjižnice skupovi su online dostupnih publikacija koje su ili dobivene postupkom digitalizacije ili „born digital“. Do sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća koristili su se analogni načini reproduciranja i snimanja zvuka, a tek u devedesetima popularizirao se i usavršio digitalni oblik. Razvojem tehnologija došlo je do promjena u skladanju, načinu slušanja glazbe i pojave digitalnih glazbenih knjižnica. Formati su koji su dostupni u digitalnim knjižnicama PDF, MusicXML i ABC za notne zapise, a i ostali su navedeni u radu. Uz digitalno dostupne izvore jednostavnije se dohvaćaju glazbene publikacije, a kako bi oni bili dohvaćani po sadržaju, koristi se optičko prepoznavanje glazbenog crtovlja (OMR). Pregledom nekih od poznatih digitalnih glazbenih knjižnica kao International Music Score Library

vodstvo mentora izv. prof. dr. sc. Borisa Badurine i sumentorice Mirne Gilman Ranogajec. Sažetak rada možete pročitati u nastavku.

Project (IMSLP), Virtuelle Fachbibliothek Musikwissenschaft (VifaMusik) i Répertoire International des Sources Musicales (RISM) daje se uvid u komponente funkcionalne i rastuće suvremene digitalne knjižnice. Takva knjižnica koristi Music information retrieval (MIR) metode, koje uključuju sinkronizirano automatsko povezivanje više forma ta u prikazu glazbenog djela, dohvaćanje informacija unutar sadržaja, a ne samo iz metapodataka. Stanje u Hrvatskoj nije toliko razvijeno kao u inozemstvu, ali postoje digitalne zbirke mnogih narodnih knjižnica koje digitaliziraju građu iz svojega fonda. U radu se navode zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Dizbi.HAZU i Instituta za etnologiju i folkloristiku.

Sljedeći rad napisala je studentica Marija Holjevac, koji je bio njezin završni rad na

Sažetak

Brz razvoj tehnologije donio je potrebu za prilagođavanjem dizajna mrežnih stranica. Potreba za izradom prilagodljivih mrežnih stranica ubrzalo je rezultirala stvaranjem radnih okruženja. Radna okruženja ušetdila su vrijeme developerima i dizajnerima diljem svijeta. Danas se uz radna okruženja prilagodljive mrežne stranice mogu izraditi jednostavnije i brže nego ikada prije. Uz to je došlo do pojave rešetki stilskog jezika koje konkuriraju radnim okruženjima. Nekada je opis radnog mjesta pojedinca uključivao analizu i obradu podataka, a danas tomu služe nadzorne ploče. Nadzorne ploče su alati pomoću koji se upravlja podacima te one vizualno prate i analiziraju ključne podatke vezane uz poslovanje pojedinca ili tvrtke. Nadzorne ploče nude uvid u ključne podatke u realnom vremenu te na taj način štede vrijeme zapo-

temu „Predlošci nadzornih ploča“ pod mentorstvom doc. dr. sc. Tomislava Jakopca.

slenicima koji se umjesto analizom podataka mogu baviti ostalim problemima. Ne postoji univerzalna nadzorna ploča koja odgovara svakom obliku poslovanja. Zato su tu mnogobrojni predlošci nadzornih ploča koji zahtijevaju instalaciju i prilagodbu. Predlošci nadzornih ploča koji su instalirani i prilagođeni u ovom završnom radu izrađeni su unutar radnih okruženja (Foundation, Bootstrap i Materialize) pomoću rešetki stilskog jezika te samostalno od strane programera. Cilj je ovog završnog rada skrenuti pažnju na raznovrsne predloške nadzornih ploča koji su izrađeni pomoću prilagodljivih radnih okruženja, pomoću rešetki stilskog jezika te samostalno od strane developer. Svrha ovog završnog rada jest ukazati na dostupnost besplatnih predložaka nadzornih ploča te ukazati na jednostavnost prilagodbe istih.

Studenti Jure Žilić i Ivona Grgić uspješno su obrnili svoje diplomske radove o informacijskim potrebama oboljelih od Alzheimerove bolesti i njihovih skrbnika. Naslov diplomskog rada Jure Žilića, nastalog pod mentorstvom prof. dr. sc. Sanjice Faletar Tanacković jest „Informacijske po-

trebe oboljelih od Alzheimerove bolesti (AB) i njihovih skrbnika na području grada Osijeka“, a naslov diplomskog rada Ivone Grgić, nastalog pod mentorstvom prof. dr. sc. Kornelije Petr Balog jest „Informacijske potrebe oboljelih od AB i njihovih skrbnika na području Slavonije i Baranje“.

Kratak sadržaj obaju radova:

Oba diplomska rada nastala su u okviru interdisciplinarnog projekta „Informacijske potrebe oboljelih od Alzheimerove bolesti i njihovih skrbnika“ (2018.– 2020.), koji financira Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku“ (2018 – 2020; PI: S. Faletar Tanacković), a čiji je cilj utvrditi informacijske potrebe oboljelih od AB-a i njihovih skrbnika u istočnom dijelu Hrvatske. S obzirom na tematiku i potrebe projekta kod definiranja tema diplomskih radova odlučeno je da će jedan diplomski rad obraditi podatke prikupljene u Osijeku, a drugi na području Slavonije i Baranje. Diplomski radovi u teorijskom dijelu definiraju Alzheimerovu bolest kao progresivnu i neizlječivu bolest koja trajno utječe na psihičke i fizičke sposobnosti pojedinca te ju smještaju u kontekst problema starenja stanovništva, pri čemu se daje detaljan opis same bolesti i njezina utjecaja na suvremeno društvo i posebice obiteljski kontekst (budući da su članovi obitelji najčešće neformalni skrbnici oboljelih). Posebna se pozornost potom posvećuje opisu stanja u Republici Hrvatskoj i upozorava na nedostatno razvijen sustav podrške u zemlji (i zdravstveni sustav i sustav socijalne podrške), što donosi broje izazove skrbnicima u svakodnevnom životu pri ostvarivanju finansijskih, socijalnih, mirovinskih, nasljednih, zdravstvenih i drugih prava. U istraživačkom se dijelu rada donose rezultati istraživanja (provedeni su polustrukturirani intervjuji sa sveukupno 14 ispitanika – u svakom radu obrađeno je sveukupno sedam intervjeta), u kojima se kritički analiziraju informacijske potrebe skrbnika u gradu Osijeku odnosno u Slavoniji i Baranji i prepreke s kojima se susreću u zadovoljavanju svojih informacijskih, ali i raznih drugih potreba vezanih uz brigu o članu obitelji koji je obolio od AB-a. U ovom dijelu rada autori posebno upozora-

vaju na goruće probleme s kojima se susreću oboljeli od AB-a i njihovi skrbnici kao što su pomanjkanje stručnog (medicinskog) osoblja sa specifičnim znanjima o AB-u, nedostupnost potrebnih lijekova, nerazvijenost zdravstvene i savjetodavne infrastrukture, izostanak sustava palijativne skrbi, koja bi trebala osigurati pomoći oboljelim i članovima njihovih obitelji, posebno u kasnoj fazi bolesti itd. To je istraživanje potvrdilo da skrbnici koji njeguju oboljele osobe dulje vrijeme (kao što je bio slučaj s ispitanicima u ovim istraživanjima) s vremenom gube sposobnost prepoznavanja vlastite potrebe za pomoći i ne kreću svjesno u potragu za informacijama i podrškom iako se u intervjuima otkrilo da se svakodnevno susreću s brojnim izazovima u čijem bi im rješavanju zasigurno mogla pomoći adekvatna, provjerena i pravovremena informacija. Radovi nisu uspjeli detektirati značajne razlike u informacijskim potrebama oboljelih od AB-a i njihovih skrbnika između grada Osijeka i njegove šire okoline iako je u gradu Osijeku primijećeno da ispitanici češće posežu za zadovoljavanjem svojih potreba pomoći informacijske i komunikacijske tehnologije nego što to čine ispitanici izvan grada Osijeka. U zadnjem dijelu diplomski radovi kritički analiziraju dobivene spoznaje te se donose konkretni prijedlozi kako bi se stanje u zemlji moglo poboljšati: otvaranje (regionalnih) specijaliziranih centara za pomoći osobama oboljelim od AB-a i njihovim skrbnicima, koji bi nudili stručnu, zdravstvenu i savjetodavnu pomoći, edukacija medicinskog osoblja, infrastrukturni pothvati kao što su otvaranje specijaliziranih odjela u bolnicama, umirovljenički i slični domova za njegu osoba oboljelih od AB-a, prilagodba popisa i cijena odobrenih lijekova itd.

KAKO NA NAJBOLJI NAČIN

U moru obaveza ponekad je potrebno malo odahnuti i opustiti se.

PANNONIAN CHALLENGE

Udruga Pannonian već 20 godina organizira festival ekstremnog sporta i alternativne glazbe „Pannonian Challenge”. Festival je započeo 1999. godine te je od skromnih početaka u samo dva desetljeća izrastao u jedan od najvećih festivala ekstremnog sporta u Europi. Manifestacija se sastoji od dva dijela – sportskog i glazbenog. Sportski dio odnosi se na natjecanje u kategoriji BMX-a, inlinea i skatea te se održava u osječkom skate-parku na lijevoj obali drave uz RC Copacabana. Glazbeni dio donosi brojne koncerete kao i mnoga velika imena domaće i regionalne scene poput Hladnog piva, Leta 3 ili Urban & 4 te se odvija u dvorištu Vege u Tvrđi. Pannonian Challenge svake godine traži volontere. Volonteri su podijeljeni u desetak sektora, a neki su od njih Info, PR&Press te Glazba i kultura. Svi zainteresirani mogu se prijaviti u sektor koji ih zanima i gdje mogu najviše pridonijeti.

REART FESTIVAL

Udruga PLANTaža zaslužna je za ReArt Festival koji već petu godinu zaredom stvara platformu za umjetnost, približava publiku umjetnicima i promiče kulturu recikliranja. Održava se u 6. ili 7. mjesecu, a lokacija i tema festivala svake su godine drugačije. Peti festival, održan od 14. do 16. lipnja 2019. godine, bio je kod Vodenih vrata, a tema je bila „Vodič kroz galaksiju za autostopere”. U sklopu festivala odvija se kreativni sajam, razne radionice, predstave i izložbe. Svi su dobrodošli volontirati, a neke su od zadaća volontera oslikavanje i kreativno izražavanje na radionicama prije samog festivala, odnosno pomoći oko realizacije i organizacije. Tijekom festivala volonteri mogu biti za infodeskom, čuvati instalacije ili skulpture, voditi radionice i slično.

ISKORISTITI SLOBODNO VRIJEME

Postoje razni načini kako iskoristiti svoje slobodno vrijeme, a neki su od njih čitanje knjiga, gledanje filmova, vožnja biciklom ili pak volontiranje. Stoga u dalnjem tekstu pročitajte četiri udruge i manifestacije koje studenti mogu posjetiti, ali i volontirati te se dobro zabaviti.

FILMSKA RUNDA

Filmska RUNDA je dvodnevna manifestacija koju treći put zaredom organizira umjetnička organizacija Teatar to go. Održava se svake godine krajem svibnja u galeriji Kazamat, ali tijekom cijele godine provode se razne edukativne radionice i projekcije za srednjoškolce i studente. Manifestacija nudi bogat program hrvatskih kratkometražnih filmova. Svi zaljubljenici u film mogu pomoći u organizaciji. Volonteri su podijeljeni u sektore Info pult, Kino, Press i Interventni vod, kroz koje će im se omogućiti stjecanje vrijednog iskustva, usvajanje novih vještina i dobra zabava.

URBAN FEST OSIJEK

Urban Fest Osijek, poznatiji kao UFO, glazbeni je festival koji se od 2004. godine održava u Osijeku za ljubitelje alternativnijeg zvuka. Festival se sve do 2018. godine održavao u dvorištu Vege krajem lipnja, no danas se odvija sredinom rujna na lijevoj obali Drave kod Kata-kombi te je u organizaciji Kreativne agencije Adverte. Dolaze brojna poznata imena poput Leta 3, Urbana & 4, Jinax, Six Pack, Električnog orgazma, Laibacha i dr. Volonteri paze na red tijekom manifestacije, brinu se za izvođače u backstageu, prodaju ulaznice na Info pultu i još mnogo toga.

Ena Maurus

Za kraj, mogu samo reći kako je svako volontiranje jedno zanimljivo iskustvo. Preporučujem da pronađete područje koje vas zanima te volontirate. Nećete izgubiti ništa, a dobit ćete jedno super iskustvo i steći nove prijatelje.

PREPORUČUJEMO

Jedan od dražih načina na koji studenti krate vrijeme kada nisu zauzeti učenjem jest gledanje filmova i serija. Ponekad nemamo ideja što gledati te ne znamo za koji film/seriju bismo se odlučili. Iz tog razloga mi za vas izdvajamo neke od naslova koji su vrijedni gledanja.

#FILM

BOHEMIAN RHAPSODY

U središtu je priče ekscentrični Freddie Mercury, glavni pjevač grupe Queen, prema čijoj istoimenoj pjesmi ova glazbena biografija dobiva ime. Osobitu pažnju u filmu dobiva koncert Live Aid, kojim radnja započinje, ali nakon nekoliko minuta naracija priče vodi u prošlost. Vraćamo se 15 godina unatrag te počinjemo pratiti život glavnog pjevača te početak te britanske skupine, koji kao ni jedan drugi početak nije bio lak. Ono što nam film nudi jest vrlo originalan prikaz djelovanja i burnog života Freddieja Mercuryja, koji oko sebe okuplja veliku bazu obožavatelja, kao i ostalih članova

benda. Ono što uveliko utječe na uspjehost ovog filma jest Rami Malek. Način na koji Rami interpretira lik Freddieja u najmanju ruku može se opisati kao vjerojostojan i snažan. Ono što možemo prepostaviti jest da je upravo iz tog razloga Rami Malek dobitnik Oscara za najboljeg glavnog glumca. Ako ste spremni na intenzivan dojam, mnoštvo emocija te zainteresirani za prikaz malenog dijela rock-scene 20.stoljeća, u tom je slučaju Bohemian Rhapsody, redatelja Bryana Singera, ono što morate pogledati.

#FILM

ONCE UPON A TIME IN HOLLYWOOD

Dugoočekivani, prema nekim izvorima zadnji film gov dvojnik, čiji put do uspjeha Tarantino nije učinio američkog redatelja Quentinu Tarantinu. Ono što lakim. Suočava ih s brojnim problemima te povezuje obećava, osim popularnog redatelja poznatog po s različitim ljudima. Kao pozadinu za glavnu priču re-svom stilu, jest i odlična glumačka postava koju čine datelj koristi ubojstvo Sharon Tate, glumice u usponu, Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Al Pacino te brojni drugi od strane sljedbenika kulta Charlesa Mansona. Koliko cijenjeni glumci. Kao što sam naziv govorim, radnja je se vjerodostojno redatelj bavi tom tematikom, kako smještana u Hollywood te gledatelja vraća u 1969., ju začinjava svojim specifičnim stilom te što navedeni u zlatno doba Hollywooda i vrhunac hippie-pokreta. tragični događaj znači za Ricka Daltona, susjeda Sha-U središtu priče nalaze se glumac Rick Dalton te nje-ron Tate, možete saznati samo na jedan način.

#SERIJA

CRNO BIJELI SVIJET

Jeste li spremni za novo putovanje? Hrvatska serija Crno bijeli svijet, nazvana prema istoimenoj pjesmi rock-sastava Prljavo kazalište, upravo je putovanje kroz osamdesete godine prošlog stoljeća. U ovom povratku u prošlost u središtu se nalaze dvije obitelji, a kroz njih je prikazana svakodnevica tog doba i doživljaji u Zagrebu. Serija je dobila simpatije i mladih i starih, jednima je prikazala kako su izgledale osamdesete ističući brojne fenomene specifične za to vrijeme, a drugima je poslužila kao podsjetnik. Ono što

priču dodatno začinjava jest ljubavna priča mladih Kipa i Marine, nazvanih prema Azrinim pjesmama. Za imenovanje same serije i njezinih epizoda, a tako i likova, fokus je na još uvijek popularnim pjesmama iz razdoblja novog vala. Tako je ta serija, s pjesmama Azre, Buldožera, Filma, Haustora i raznih drugih bendova u pozadini, idealna za ljubitelje navedenog žanra te za one na koje su roditelji strastveno prenijeli ljubav prema glazbi njihove mladosti.

ŠTO POSJETITI?

Ako si student željan zabave i odličnog provoda ili si pak osoba za mirniju atmosferu, onda je ovo prava rubrika za tebe! Osijek je mali grad, ali nudi puno toga za mlade. Od intimnog kafića uz opuštajuću glazbu do glasnog kluba punog zabave.

#KAFIĆI

Počet ću od svima najdraže kave. Osijek je prepun raznih kafića za svakoga. Ako želiš popiti kavu u blizini Fakulteta, a da je pritom atmosfera opuštajuća, onda su kafići za tebe Trica ili Peppermint. Ako poželiš vidjeti nešto više od centra u Osijeku, posjeti Tvrđu, gdje ima mnoštvo kafića za svakoga. Moja je topla preporuka Fort Pub. Osim što nudi odličnu ledenu kavu, vikendom se možeš uputiti s društvom na odličnu zabavu uz tamburaše. Svakom studentu na pameti je i pomalo zabave. U ponudi su razne vrsta zabava i razne vrste glazbe i vjerujem da svakako možeš naći nešto za sebe. Moj izbor kluba uvijek je Tufna. Tufna na tri kata nudi tri različite vrste glazbe (prizemlje techno, kat narodnjaci, podrum trash). Ako si ipak za nešto drugačije te voliš isključivo narodnjake, možeš svoj put pronaći u Q Clubu.

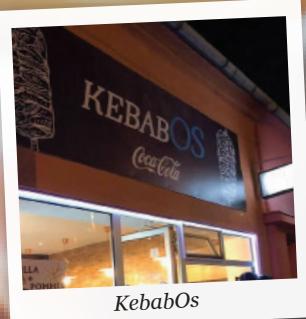
FortPub

#RESTORANI

Kada ogladniš nakon napornog izlaska, posjeti Jozu Trovača. Ne zvuči odlično, ali obećajem da jest. Tko dođe u Osijek i ne jede kod Jose, kao da nije ni bio u Osijeku. U slučaju da ti menza baš ne odgovara danas, u Osijeku možeš pronaći razna mjesta gdje se možeš odlično najesti. U Tvrđi svakako potraži Merlon, pivnicu gdje nude odlična jela, a nije ni previše skupo. Svakako bih istaknula i Hokus Okus te KebabOs. Prava mjesta za tebe ako ti se jede odličan kebab.

Hokus Okus

KebabOs

#SLOBODNO VRIJEME

Osim što nudi razne kafiće, klubove te restorane, Osijek je prekrasan zeleni grad te bi bilo šteta ne prošetati Osječkom promenadom ili ne posjetiti osječki Zoološki vrt. Možeš posjetiti i Portanovu, gdje možeš kupovati razne krpice, otići kuglati s društvom ili u Cinestar pogledati novi film. Ako se nađeš u Osijeku preko ljeta, svakako se okupaj na našoj Copacabani ili jednostavno na Dravi. Ljeto također nudi razne zabavne događaje kao što su Osječko ljeto mladih, Urban Fest ili Dani Piva.

Exit

Rustika

#PREPORUKA

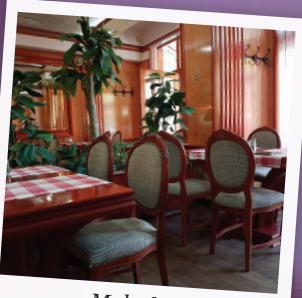
Ako te još nisam uvjerila da je Osijek odličan grad za studente, prepun raznih, zabavnih ali i lijepih mjesta, prođi kroz ovaj popis još nekih zabavnih i lijepih mjesta koje moraš posjetiti te uživaj!

- Exit Club
- Kaos Night Club
- Lotus City Caffe
- Pečenjarnica Makedonka
- Rustika
- Vege Lege
- American bar Dollar
- Hrvatsko narodno kazalište
- Gradski bazeni
- Muzej Slavonije Osijek
- Muzej likovnih umjetnosti
- Kino Urania

Barbara Korman

Lotus City Caffe

Makedonka

GDJE RADE BIVŠI STUDENTI

Svi se pitamo kamo nakon studija? Neki već imaju viziju gdje bi željeli biti, a neki su već u velikom iskoraku u izvedbi svoga plana. Studenti informacijskih znanosti imaju velik spektar mogućnosti rada u različitim ustanovama kao i na projektima. Jedna od bivših studentica s Odsjeka podijelila je svoju priču uspjeha i uspješan projekt digitalizacije razglednica pod nazivom „Pozdrav iz Zagreba.“

DRAGANA KOLJENIK

1. Za početak, htjela bih Vam zahvaliti na ovom intervjuu. Možete li mi reći koje je Vaše trenutno radno mjesto?

Hvala Vama što ste me se sjetili! Službeni je naziv mog radnog mjeseta diplomirani knjižničar u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, što vam o mom stvarnom poslu ne govorи baš ništa, zar ne? No idemo malo ozbiljnije. Radim u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo u NSK-u te vodim i sudjelujem na brojnim razvojnim projektima NSK-a, Zavoda i Digitalne knjižnice NSK-a, uglavnom se usmjeravajući na digitalne tehnologije. Voditeljica sam projekata Digitalni laboratorij NSK-a, Središnji sustav za narodne knjižnice i koordinatorica sam projekta Smart Library NSK. Tu su još brojni vrijedni projekti, sudjelovanja u organizaciji konferencija itd.

2. Koji ste smjer završili i je li on bio prvi izbor pri upisu fakulteta (prediplomski ili diplomska)?

U vrijeme kada sam ja studirala moglo se odabrati između nakladničkog i knjižničarskog smjera i ja sam odabrala knjižničarski. Iskreno, nisam puno razmišljala o tom odabiru jer mi se nije činilo da će puno utjecati na pronalažak posla. Uvijek sam smatrala da sam završila informatologiju (za smjer me ionako nikad nitko poslje nije pitao).

3. Koliko ste zadovoljni studijskim programom informacijskih znanosti te u kojoj mjeri Vas je fakultet pripremio za Vaše trenutno radno mjesto?

Ja sam informatologiju upisala nakon dvije godine studiranja na Pravnom fakultetu, tako da je iz mog kuta Informatologija izgledala kao oaza slobode, kreativnosti i individualnog pristupa. Uvijek se rado sjetim Fakulteta i smatram da je manje bitna činjenica 'stupnja pripreme' za radno mjesto od jedne zdrave perspektive, dobrih navika i samopouzdanja koje mi je pružio studij. Moje je radno mjesto možda malo netipično, ali reći ću Vam da se često sjetim profesora Jakopca i trenutaka kada sam (naivno) govorila: „Ma što će meni programiranje i web-design, pa ja ću raditi u knjižnici!“

4. Jeste li imali dodatne aktivnosti uz studij koje su Vam pomogle u pronašlasku Vašeg trenutnog radnog mjeseta ili odredile poslovni put?

Moram priznati da nisam bila jedan od onih aktivnih studenata (iako sam imala odličan uspjeh sve godine studija). Malo mi je žao zbog toga, ali sve sam to poslije nadoknadila na radnom mjestu. Tako da, ako možete i želite, svakako iskoristite sve prilike, ali nemojte misliti da ako 'samo studirate' nećete moći naći dobar posao i biti uspješni. Ipak, izdvjajila bih stručnu praksu koju sam preko Erasmus programa odradila u Budimpešti na Open Society Archives institutu kao jedno od najvažnijih stručnih i životnih iskustva koje mi je uvelike otvorilo vrata i za trenutni posao.

5. Prema Vašem mišljenju, koje ste najkorisnije savjete, znanja i aktivnosti dobili prilikom studiranja na našem Odsjeku?

Vć sam ranije spomenula kako su malo manje oipljive stvari na mene imale najveći utjecaj, što ne umanjuje kvalitetu programa i stručnost profesora koji su bili na vrlo visokoj razini. Najkorisnija mi je bila upravo ta širina znanja koju smo dobili kroz različite kolegije. Ne znam ulazi li to u kategoriju savjeta, ali i dan-danas sam zahvalna na toj nekoj slobodi izbora. Činjenica da su profesorica Mičunović i profesor Badurina prihvatali moju ideju o diplomskom radu koji nije baš bio vezan uz 'struku' i bavio se robotima i kiborzima na neki je način odredila moj daljnji profesionalni put te sada radim na nekim tehnologijama o kojima sam samo pisala te davne 2014. godine (npr. internetske stvari kroz sustav Smart Library SNK ili 3D-printanje u Digitalnom laboratoriju).

6. Koje ste sve prepreke imali prije nego što ste pronašli svoje trenutno radno mjesto? Što smatrate tajnom uspješnog pronašlaska željenog posla?

Rekla bih, uobičajene prepreke koje danas smatram samo dijelom svoje priče. Stručno ospozobljavanje, tj. pripravnički staž odradila sam na Odjelu obrade u GISKO-u i mogu reći da sam tada shvatila što ne želim raditi. Velika je to stvar, zapravo, znati što ne želiš jer te dovodi do onog 'pravog' na neki realniji način. Nije mi bio imperativ uopće raditi u knjižnici, htjela sam se baviti tehnologijom i projektima i zapravo su

mi se poklopile sretne okolnosti da upravo to radim u jednoj (gasp!) knjižnici.

7. Koje ste sve stereotipe morali „razbiti“ prije pronalaska posla u branši?

Hm, ovo mi je pitanje prikladnije za nekoga izvan AKM-branše, ali, da, stereotipi postoje kako god da okreneš. Stereotip koji moram razbijati nakon pronalaska posla (u branši i izvan nje) vjerojatno je neka tradicionalna definicija knjižničara. Zato sam na početku intervjua rekla da titula diplomiranog knjižničara danas ne govori ništa konkretno. Ja sam knjižničar, radim u knjižnici, ali ne radim s knjigama ni s korisnicima. Čini li me to ‘manje’ knjižničarem? Ja mislim da ne. Takvih primjera ima zaista puno, tako da vjerujem da će se ti stereotipi sami od sebe rasplinuti za nekoliko godina.

8. Što Vas je inspiriralo za stvaranje aplikacije „Pozdrav iz Zagreba“ i koja je bila Vaša uloga u njezinoj realizaciji?

Pozdrav iz Zagreba kao prva mobilna aplikacija u nekoj hrvatskoj knjižnici nastala je kao autorski projekt moje kolegice, savjetnice za razvoj Digitalne knjižnice NSK-a dr. sc. Sofije Klarin Zadravec i mene. Sam projekt finansijski je podržala Turistička zajednica grada Zagreba, a naš zadatak bio je s građom iz NSK-a napraviti proizvod za šire mase koji će promovirati Zagreb i našu Digitalnu knjižnicu. Odmah su nam na pamet pale digitalizirane stare razglednice Zagreba i mobilna aplikacija koja pomoću tih istih razglednica korisnika vodi u šetnju kroz 10 najljepših lokacija u gradu.

9. Koliko je bila teška realizacija aplikacije i na koje prepreke ste naišli?

Tehnički dio bio je zahtjevan

u nekakvim ‘poslovnim’ okvirima, uključujući pronalazak developerske tvrtke, odluke o dizajnu, sadržaju, promociji, budžetu itd., ali možda je najveća prepreka bila određena skepsa s kojom je dočekana ideja o aplikaciji. No naša vjera u ideju rezultirala je jednim vrlo uspješnim projektom koji nas je odveo i u daleki Kuala Lumpur na IFLA-u povodom osvojenog 3. mjeseca za najbolju marketinšku kampanju na svijetu. Ove smo godine izbacili i drugu u (nadamo se) seriji mobilnih aplikacija Pozdrav i to Pozdrav s Krke kao krunu suradnje NP Krka i NSK-a.

10. Što smatrate najboljim dijelom Vašeg posla?

Najbolji je dio to što se meni sviđa moj posao. Nekome bi ovo što ja radim bilo grozno, kao što je meni bilo grozno inventarizirati knjige. Smatram da je najveći uspjeh i za pojedinca i za ustanovu upravo taj fit pojedinca za određeni posao. Naprimjer neki su od mojih kolega i kolegica vrsni katalogizatori koji rade na novim standardima i pravilnicima, što je meni SF i čemu se divim. Meni se sviđa raznolikost mog posla, sloboda i konstantno učenje i izazovi. Imat ću i pritiska, stresa, kaosa, odgovornosti, nerazumijevanja, ali sve u svemu –

meni je to to i nadam se da će nastaviti biti to na bilo kojem drugom radnom mjestu u budućnosti.

11. I na kraju, imate li neki savjet za naše čitatelje studenata?

Nije dobro ni dijeliti ni slušati tuđe savjete, eto, to je moj savjet. Možete samo upijati iskustva drugih i sami odlučiti ima li tu nečega iskoristivog za vaš put. Ali činjenica je da ste vi sami svoja karijera, sami svoja ‘firma’ i kao takvi sami odgovorni za sebe. Znam da posla nema, da se i oni koji se pojave često dobivaju preko veze, ali odlučite da vas se to ne tiče. Probajte neki drugi grad, drugu ustanovu, drugu branšu, bilo što. Uvijek (uvijek!) postoji izbor. I da, čitajući ovakve tekstove može se dobiti pogrešan dojam da uspjeh dolazi sam od sebe, ali on je rezultat mnogih ‘neuspjeha’ i neuspjelih pokušaja koji se ne zaboravljuju, ali kasnije dobiju drugačiji (pozitivan) kontekst. Tako da: grijesite, budite uporni i malo tvrdoglavci, ali i skromni i prilagodljivi. Za neke veće kompromise imate vremena cijeli život, sad ionako nije vrijeme za to. Eto, toliko o tome da neću nikome dijeliti savjete.

Dora Tatar

SUDJELUJ U PROJEKTIMA

Tijekom studiranja uvijek je poželjno dodatno iskustvo. Projekt Erasmus + za studente je koji žele iskusiti studiranje u drugoj državi, ali nisu sigurni je li to stvarno za njih. Iskustva studentice s razmijene u Grčkoj nudi pravi uvid u život, studiranje pa i uživanje na razmjeni. Studenti informacijskih znanosti aktivni su u brojnim udrugama, a jedna je od tih ESN. Jedno od brojnih pozitivnih iskustava angažmana u ESN-u imate priliku pročitati. Work and Travel je projekt koji nudi posao svima onima koji su željni putovanja, a pritom i rada na velikim projektima, kao i zarade. Iskustva studentice nude odličnu uvertiru u interes studenata koji žele više od studija.

ERASMUS ISKUSTVO

Kolegica Eva Stojić i ja u šestom smo semestru odlučile otići na Erasmus studijski boravak. Bilo je teško odabratи gdje otići, no odlučile smo se za Grčku, tj. Atenu. Nailazile smo na jako puno pitanja „Zašto baš Grčka?“, ali naši razlozi su jednostavni – Grčka je država o kojoj smo jako malo znale, ima toliko bogatu povijest, a i jezik i način pisanja potpuno su drugačiji od našeg. U Atenu smo došle 13. 2. 2019., a otišle smo 05. 07. 2019., što znači da smo tamo provele gotovo pet mjeseci. Studirale smo na Sveučilištu West Attica koje je jedno od osam atenskih sveučilišta. Naše sveučilište sastojalo se od čak dva kampusa, a to je za nas bila velika promjena u usporedbi s Osijekom koje ima samo jedno sveučilište i jedan kampus. Na našem odjelu (Archival, Library and Information Studies) pronalazile smo jako puno kolegija sličnih našima, pa nam nije bio problem kasnije kada je ocjene na našem Fakultetu trebalo priznati. Kolegiji su koje smo slušali Web 2.0. Applications, Cognitive Science, Management of Information Organizations, Information Sources & Policy and Greek Language and Culture. Predavanja smo slušali na engleskom jeziku i na početku nam je bilo malo čudno da smo u učionici samo nas dvije i profesor, no kasnije nam je to postala prednost jer smo mogle s profesorima sve proći detaljno ako nam je nešto bilo nejasno ili raspravljati o svemu. Način predavanja bio je vrlo sličan načinu na koji smo navikle u Osijeku, a razliku je činila činjenica da nismo imale pismeni ispit, nego smo bodove skupljale kroz različite zadatke koje smo na kolegijima trebale izvršiti. Vikendom smo često putovale s ostatkom Erasmus-studenata iz cijele Europe, ali i svijeta. Posjetile smo veliki karneval u Patri, drugi najveći grad u Grčkoj – Solun, romantični Nafplio

on, otoke Agistri i Salaminu. Najviše nas je očarala Meteora – kompleks samostana izgrađenog na ogromnim stijenama – koja je uvrštena na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Također smo posjetile i Izrael, što je doista bilo prekrasno. Snalaženje u tako velikom gradu donosi puno prepreka i izazova, ali ima i svoje čari. Različitost između Osijeka i Atene vidi se na svakom koraku, od velike i konstantne prometne buke s ceste od koje se ne može mirno spavati do gužve na ulicama zbog broja turista u centru grada i na mjestima od velike kulturne važnosti. Bilo je zanimljivo gledati kako svaki prolaznik vodi svoj život i ide svojim putem dok ulični svirači pjevaju i plešu tradicionalne grčke pjesme, a malo dalje ljudi kupuju maslinovo ulje kao suvenir i jedu u restoranu gyros i musaku. Stvorile smo jednosatnu rutinu dolaženja na Fakultet podzemnim vlakom u kvart Egaleo, potom smo u studentskoj kantini uživale u freddo capuccino kavi, a kasnije i u besplatnom ručku u menzi. Nakon predavanja otišle bismo u centar prošetati kroz veliki park i kroz glavne trgrove Syntagma i Monastiraki, a često smo se nalazile i s prijateljima s kojima smo nerijetko išle na brdo Aeropagus, odakle se može vidjeti predivan pogled na Atenu i Akropolu. Još uvijek pamtimо druženja uz gitaru. Jedno je od mesta na kojima smo često boravile i Stavros Niarchos Foundation Cultural Center, zgrada u kojoj je smještena nacionalna knjižnica, opera dvorana, izložbeni prostori, kafići, a na krovu se nalazi mediteranski park za šetanje i vidikovac. Budući da je to blizu obale, svratile bismo i na plažu na piknik s prijateljima iz raznih dijelova svijeta, a u tim smo prigodama imale priliku i isprobati tradicionalnu hranu iz Italije, Rusije, Azerbajdžana, Češke i dr. Isku-

i Akropolu. Još uvijek pamtimо druženja uz gitaru. Jedno je od mesta na kojima smo često boravile i Stavros Niarchos Foundation Cultural Center, zgrada u kojoj je smještena nacionalna knjižnica, opera dvorana, izložbeni prostori, kafići, a na krovu se nalazi mediteranski park za šetanje i vidikovac. Budući da je to blizu obale, svratile bismo i na plažu na piknik s prijateljima iz raznih dijelova svijeta, a u tim smo prigodama imale priliku i isprobati tradicionalnu hranu iz Italije, Rusije, Azerbajdžana, Češke i dr. Isku-

stvo s Erasmusa nam je dakle puno značilo ne samo s akademске strane nego i zbog osobnog razvoja jer smo se snalazile u nepoznatoj okolini, u kojoj ne samo da nismo razumjele jezik nego nismo poznavale ni brojne kulturne obrasce. Stvorile smo i nova poznanstva i prijatelje. Smatramo da se takva prilika svakako treba za vrijeme studija iskoristiti jer nas potiče na razvijanje samostalnosti i omogućava nam da spoznamo bolje sebe,

razvijamo neke do tada možda neprepoznate potencijale te proširimo područje naših dotadašnjih interesa. Jednako tako omogućava nam da upoznamo ljude iz cijelog svijeta, da uočimo kulturološke razlike kojih možda do tada nismo bili svjesni, oslobađa nas straha od nepoznatog te, u konačnici, omogućava usavršavanje izražavanja na engleskom jeziku. Naposljetu, nadamo se da ćemo se nekom prilikom opet vratiti u Atenu da

ponovno proživimo neke nama drage trenutke i prisjetimo se kako je divno bilo na Erasmusu. Ono što nam sada najviše nedostaje jesu male sitnice svakodnevnog života koje nikada nigdje drugdje nećemo proživjeti. Zato je Erasmus posebno iskustvo. Ako želite naučiti više o samom programu ili prijaviti se, javite se na Facebook-stranici ESN Osijek (Erasmus Student Network Osijek).

Mihaela Kolić i Eva Stojić

ESN – ERASMUS STUDENT NETWORK

ESN je neprofitna studentska volonterska udruga koja postoji u više od 40 europskih zemalja te je kao takva najveća europska studentska organizacija. Njegova je misija kreiranje fleksibilnih i mobilnih prostora za učenje, poticanje društvene uključenosti u zajednici, poticanje aktivnog građanstva te volontiranja. Njegove su aktivnosti temeljene na 6 vizija: kultura, učenje i mlađi, održivost okoliša, zdravlje i blagostanje, iskustva i zapošljivost te društvena uključenost. Ključ je postojanja ove udruge Erasmus-program te se u lokalnom osječkom

odboru, koji također postoji, bavimo studentima koji dolaze u naš grad na razmjenu. Trenutno ih je ovdje oko 80, što je dosad najveća brojka dolaznih studenata. Trudimo se omogućiti im svu pomoći

oko administrativnih poslova, komunikacije s fakultetima i Sveučilištem, a često za njih organiziramo i razna događanja. Također im nudimo mogućnost „buddy programa“, u kojem povežemo internacionalnog studenta s lokalnim studentom kako bi mu pomogao oko lakšeg snalaženja u gradu. Osim dolaznim studentima, bavimo se i lokalnim studentima, koje kroz razne događaje pokušavamo motivirati za odlazak na mobilnost. Organiziramo i radionice izrade Learning Agreementa i motivacijskog pisma potrebnog za prijavu za Erasmus+ stipendiju. Također, jednom godišnje

#MOJEISKUSTVO

Član sam ESN-a Osijek tri godine, a učlanila sam se odmah nakon što sam upisala fakultet i preselila u Osijek. Moj primarni razlog bio je želja za odlaskom na Erasmus te sam željela saznati više o tome. Preseljenjem u novi grad također nisam imala velik broj poznanstava, pa sam se željela okružiti proaktivnim ljudima, što sam i pronašla u

udruzi. Prve dvije godine provela sam kao aktivni član, što znači da sam se uglavnom samo družila s Erasmus studentima, bila dio Buddy- programa i organizirala poneki party. Moja motivacija povećala se nakon što sam prvi put sudjelovala na događaju za ESN-članove, a to je bila Nacionalna platforma u Splitu 2018. Nakon

toga sam se više posvetila razvoju partnerskih odnosa te projektima u sekciji. U travnju 2019. sudjelovala sam na krovnom događaju ESN-a, a to je Annual General Meeting (AGM) Thessaloniki, tj. Solun. Na Konferenciji je sudjelovalo 1000 članova ESN-a iz cijele Europe. Ondje sam naučila doista puno te stečala brojna poznanstva. Upravo me

ta Konferencija i motivirala da se kandidiram za potpredsjednicu našeg lokalnog odbora u Osijeku. Trenutno se kao potpredsjednica bavim vođenjem tjednih sastanaka, koordiniram timove, vodim regrutacije i team-buildinge, pratim administrativne poslove i prenosim informacije s nacionalne i internacionalne razine na lokalnu. Kako su moja zaduženja uglavnom vezana uz projekte i

ljudske resurse, uskoro odlazim na konferenciju u sjedište naše udruge, tj. ESN-kuću u Bruxellesu, gdje ću prisustvovati upravo konferenciji o tim temama. Također ću sudjelovati na Centralnoj europskoj platformi u Debrecenu.

Mihaela Kolić

Što ti ESN može donijeti?

- internacionalno okruženje
- učenje o kulturama i jezicima
- usavršavanje engleskog jezika
- razvoj soft skillova (komunikacija, pregovaranje, vođenje tima, organiziranje vremena)
- razvoj hard skillova (vođenje društvenih mreža, uređivanje slika i videoa, vođenje web-stranice, bavljenje financijama, pisanje projekata, izmjenjivanje pravilnika i statuta)
- mogućnost odlaska na razne nacionalne i internacionalne događaje na kojima se nude brojne prilike za učenje
- networking kroz stalno upoznavanje velikog broja ljudi

WORK AND TRAVEL

Moje iskustvo Work and Travel programa počelo je u prosincu 2017. godine, kada sam pregledavala ponude poslova iz različitih mjesta u SAD-u. Kada se traži posao, potrebno je uzeti u obzir puno toga – vrstu posla, satnicu, ponudu smještaja, okolinu i udaljenost od drugih mjesta, recenzije poslodavaca, iskustva prijašnjih zaposlenika i sl. Nakon pomnog proučavanja ponude, odabrala sam Yellowstone nacionalni park jer se od svih ponuda činio najzanimljivijim budući da nisam nikada živjela u divljini. Kada se sve više bližio trenutak kretanja, sve više se i uzbudjenost pretvarala u stres. U lipnju 2018. godine krenula sam na 23-satno putovanje u središte Amerike, a zapravo sam avionom iz Beograda došla u mjesto Belgrade. Osjećaj neznanja i nespremnosti na ono što me čeka prestao je nakon prve dana kada su nas vozili do mjesta Canyon Village u kojemu sam i radila,

kada sam kroz prozor gledala divnu prirodu i u sebi mislila „wow, ovo se stvarno događa“. Smještena sam bila u domu za zaposlenike s ljudima iz cijelog svijeta – Bugarske, Taiwana, Dominikanske Republike, Litve i mnogo drugih. Dočekale su nas neotopljene hrpe snijega. Snijeg nas je i otpratio jer na dan kada smo odlazili natrag u svoje zemlje počeo je ponovo padati. Tako da zapravo nismo imali ljetno. Budući da smo svi živjeli u istoj zgradi i u mjestu sa samo četiri zgrade i poštrom, vrlo brzo smo se sprljajateljili. Radila sam poslove u kuhinji

restorana brze hrane, ali sam radila i kao hostesa za doček gostiju i kao kuhar na roštilju. Ljudi koji su sa mnom radili bili su američki srednjoškolci, drugi studenti s Work and Travela i jedan par umirovljenika zaljubljenih u prirodu. Zvući kao da takav spoj nikad ne bi mogao funkcionirati, no ti ljudi ostali su i danas moji dobri prijatelji za koje vežem samo pozitivna sjećanja. Postojali su dani kada je sve bilo užurbano i stresno zbog velikog broja gostiju, ali postojali su i dani kada smo plesali u kuhinji, jeli palačinke skrivanjeći se, pričali o životu i zezali se s menadžerima. Slobodno vrijeme provodila sam na izletima na razna mjesta u Yellowstoneu, gledajući gejzire, stepenice od vapnenca, vulkansko jezero, a samo 15 minuta pješice od našeg smještaja nalazio se Grand Canyon of Yellowstone, kojim je tekla rijeka Yellowstone i pružala veličanstven pogled na visoki slap. Svakodnevno smo se susretali s divljim životinjama – lisicama, vukovi-

ma, kojotima, medvjedima i najčešće bizonima. Imali smo čak jednog bizona koji je spavao pored našeg doma i zvali smo ga Mike. Iako te životinje nisu agresivne i opasne, apsolutno im se ne smije približavati jer treba poštovati njihov osobni prostor. Turisti to često ne poštuju, pa se zna dogoditi da stradaju od napada medvjeda ili bizona. Budući da u takvom malom mjestu nema puno zabavnih sadržaja, naši su se poslodavci potrudili osmislići za nas brojne izlete i događanja. Organizirali su se prijevozi do obližnjeg grada Bozemanu i West Yellowstonea, odlazili smo na razna planinarenja i rafting, gledali smo zvijezde i jasno vidljivu Mliječnu stazu usred livada, organizirali su i slave Božića u kolovozu jer je pao snijeg itd. U pauzama od posla gledali smo svjetsko nogometno prvenstvo i slavili zajedno s drugima osvojeno drugo mjesto Hrvatske. Nakon tri mjeseca rada posjetila sam New York, Boston i Washington. Doživjela sam mali šok

kada sam sletjela u New York jer je zrak i atmosfera bila potpuna suprotnost od okruženja prirodom, mirom i svježim zrakom. Ipak, New York je svijet za sebe i najljepši je dio cijelog ovog putovanja. Razgledavajući i hodajući tako velikim gradom osjećaj je neopisiv, kao da je sve moguće i ništa me ne može zaustaviti. Toliko toga ima tamo za vidjeti i iskusiti, tako da imam osjećaj da do kraja života ne bih sve stigla obići i doživjeti. Baš zbog toga bih htjela da svi imaju priliku to bar jednom proživjeti. Work and Travel nudi razvoj puno vještina, omogućava nam da se naučimo snalaziti u poslovnom svijetu, ali nam isto tako omogućava i rušenje nekih predrasuda i stereotipa koji su nam o nekoj zemlji ili kulturi nametnuli mediji. U tome vidim njegovu najveću vrijednost.

Eva Stojić

COBE- CREATORS OF BEAUTIFUL EXPERIENCES

Studenti informacijskih znanosti koriste svaku priliku za rad u informacijskim ustanovama. Studenti najviše cijene praksu i rad u IT-tvrtkama koje daju uvid u poslovanje i dobru suradnju koja naposljetku može rezultirati zaposlenjem. Studenti informacijskih znanosti koriste svaku priliku za rad u informacijskim ustanovama. Studenti najviše cijene praksu i rad u IT-tvrtkama koje daju uvid u poslovanje i dobru suradnju koja naposljetku može rezultirati zaposlenjem.

COBE (Creators Of Beautiful Experiences) je informatička tvrtka osnovana 2013. godine sa sjedištem u Münchenu i uredom u Osijeku. Ponosan je član udruge Osijek Software City u sklopu kojeg često organiziraju događaje vezane uz mobilni development te surađuju na brojnim projektima s ciljem poticanja pozitivnih promjena u Osijeku. Tim u Osijeku primarno je usmjeren na web-stranice i mobilne aplikacije za sve dostupne operativne stave. Razvili su prvu aplikaciju za Azil Osijek. Još je zanimljivo spomenuti kako je tvrtka surađivala s brojnim velikim tvrtkama kao što su Audi, Vodafone ili Adidas. Također su česti gosti na našem Fakultetu te drže zanimljiva predavanja. Stoga su posjetitelji na prethodnim predavanjima mogli

saznati kako rješiti i prevladati poteškoće s bugovima, što je strojno učenje i kako radi ili pak nešto više o razvoju iOS aplikacija. Zajedno s našim Fakultetom sudjeluju u inicijativi Code Week i programu RoboCode. Trenutno broje 18 zaposlenika i 4 studenata, no svaki mjesec pristižu i novi praktikanti s različitim osjećajima fakulteta. Naša studentica Monika Bikadi podijelila je svoje iskustvo sa studentske prakse u COBE-u, gdje je naučila web-dizajn i izradu aplikacije. „Budući da na diplomskom studiju nismo imali praksu, odlučila sam svejedno naći praksu i javiti se tvrtki COBE. Jako me zanimalo web-dizajn i unatoč tome što nisam imala nikakvih osnovnih znanja i iskustava s time, prihvatali su me. Dobila sam zadatku osmisliti ideju za aplikaci-

ju i odlučila se za aplikaciju putem koje možeš pratiti svoje financije na bankovnim karticama. Prvo sam na papiru tražila ideje i kako se treba napraviti wireframe za aplikaciju, odnosno pisala sam sve prije nego što sam počela raditi u bilo kojem alatu. Zatim sam odredila ciljanu skupinu, a nakon toga se bavila tipografijom, bojama i ikonama te polako počela graditi aplikaciju. Na kraju, kada sam završila aplikaciju, napravila sam prototip i imala izlaganje, odnosno predstavila svoj rad te dobila pozitivan feedback. Ja sam bila stvarno zadovoljna praksom i projektom. Ekipa je super i fleksibilni su oko tvog slobodnog vremena, pa se predavanja i praksa lako mogu uskladiti.“

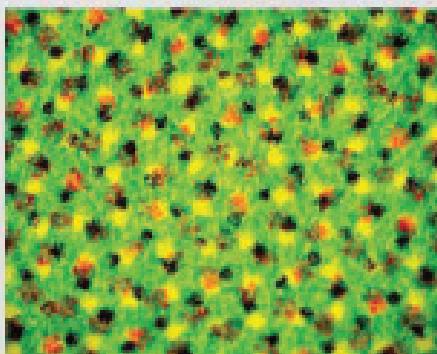
Ena Maurus

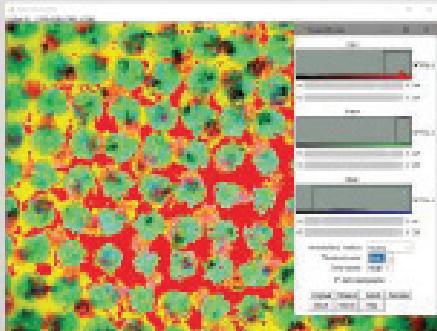
STUDENTSKI POSTERI

POSTERI

KAKO VIDIMO BOJE POD MIKROSKOPOM?

Primjenom optičke mikroskopije i korištenjem računalnih programa za obradu digitalne slike omogućava se dubinsko promatranje čestica koje stvaraju vidljivu boju na površini materijala otišnutog nekom od tehnika tiska.

Udio crvene, zelene i plave boje na digitalnoj slici uzorka.

Boje možemo definirati kao vidne osjeće koji ovise o frekvenciji svjetlosnog zračenja. Ljudsko oko uz pomoć podražaja može zapaziti samo elektromagnetske valove valne duljine od približno 380 do 760 nm.

Crveni, zeleni i plavi kanali od kojih je sastavljena digitalna slika uzorka.

Uzorci papira tiskanog zelenom bojom animljeni su uz pomoć:

- Olympus istraživačkog mikroskopa BX51 s kamerom DP25
- računalnog programa analySIS Work
- povećanja 10x
- prolazne svjetlosti.

Za analizu digitalnih slika uzorka korišten je računalni program ImageJ.

izradio: Adriana Hibik i Maja Šimunić
mentor: Damir Hasicay i Ines Horvat

KORISNIČKO ISKUSTVO BOJA NA MREŽNIM STRANICAMA

doc. dr. sc. Anita Papic
Antonela Čapčić, studentice

Korisničko iskustvo (eng. User experience - UX) je pojedinačni koji osoba dolazi u interakciju sa sistemom. Korisničko iskustvo predstavlja sjećanje i utiskujuće povezivanje, stvaranje i osjećaja koja korisnik doživljava tijekom upotrebe određenog proizvoda, usluge ili usluga. Pri tome sušav može biti (ne)jednolikost mrežne stranice na kojoj je korisničko iskustvo nezadovoljavajuće boja puno više od potrebnog doživljaja. Naime, boje kod korisnika izazivaju osjećaje i mijenjaju raspoloženje. Postav stvaralačka prikazuje mogućnosti manipulacije sa bojom boja na mreži komercijalnim mrežnim stranicama radi poboljšanja korisničkog iskustva.

BOJE BLOOMOVE DIGITALNE TAKSONOMIJE

Autorice: doc. dr. sc. Antia Papic, Ana Boras i Katarina Burdevic, amandance

Američki psiholog Benjamin Bloom je 1956. godine predložio svoju taksonomiju koju nastavnici i danas koriste za definiranje ishoda učenja. Bloomova taksonomija u kognitivnoj domeni sadrži šest temeljnih razina obrazovnih postignuća: znanje, razumijevanje, primjena, analiza, sinteza i procjena. Bloomov učenik Lorin Anderson i njegov suradnik David Krathwohl 2001. godine objavljaju revidirani Bloomovu taksonomiju. Najnoviju inačicu Bloomove taksonomije 2008. godine objavljuje novozelandski nastavnik Andrew Churc s i naziva ju Bloomova digitalna taksonomija. Na posteru se bojama vizualno ilustrira šest razina suvremene Bloomove digitalne taksonomije.

Digitalna taksonomija nikada neće biti dovršena, jer će se neki od digitalnih alata koje sadržimo prestatи koristiti, a pojavljivati će se urijek novi. Bio ćemo mogućnosti trebati prilagoditi učenju.

SARUCISTE JERICA JURKA STRUGARSKOG U OSIGU
FILOZOFSKI FAKULTET

FILZOFSKIPAKULTET

9 772584 696009